

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Handläggare

Enheten för översikter och uppdrag
Richard Henriksson

Datum

2025-10-15

Vårt ärendenummer

03063-2025

Ert ärendenummer

S2025/01291

Hem för barn och unga – För en trygg, säker och meningsfull vård (SOU 2025:84)

Folkhälsomyndigheten instämmer i förslagen i betänkandet med de kommentarer som redovisas nedan.

Folkhälsomyndighetens kommentarer

Med utgångspunkt i vårt uppdrag och den nationella folkhälsopolitikens mål att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation lämnar vi följande kommentarer.

6.3 Nationellt uppdrag att stödja, följa upp och utvärdera reformen

Folkhälsomyndigheten bedömer att det är viktigt med ett tydligt jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv på uppföljningen och utvärderingen av reformen för att säkerställa att den resulterar i en trygg, säker och meningsfull vård för alla grupper av barn och unga.

6.3.1 Kunskap som behövs för att genomföra reformen

Folkhälsomyndigheten vill särskilt framhålla utredningens bedömning att det är viktigt att ta fram och tillgängliggöra de kunskapsstöd som efterfrågas av utredningen för att stärka förutsättningarna för att reformen resulterar i en trygg, säker och meningsfull vård för alla grupper av barn och unga.

7.1.4 Generella hem för barn och unga

Folkhälsomyndigheten förordar att begreppet begynnande missbruk ersätts med ett mer värdeneutralt begrepp. En övergång till ett mer värdeneutralt begrepp än missbruk förordas även i Samsjuklighetsutredningen (SOU 2021:93), vilket myndigheten välkomnar i sitt remissvar (S2021/07629) på delbetänkandet, och i socialtjänstlagen (2025:400) har missbruk ersatts av skadligt bruk och beroende.

7.5 Vårdens innehåll

Folkhälsomyndigheten bedömer att det är viktigt att vårdens innehåll, och då särskilt stödet för att bearbeta negativa upplevelser och förbättra färdigheter och förmågor, samt för skolgång, omfattas av uppföljningen och utvärderingen av reformen för att säkerställa att den resulterar i en meningsfull vård för alla grupper av barn och unga.

Myndigheten bedömer också att barn och unga som vårdas på hem för barn och unga ska få tillgång till ett fritidskort eller motsvarande och ser ett behov av att tydliggöra om förslaget påverkar rätten till ett fritidskort enligt lagen om fritidskort (2025:793).

7.6.3 Tillgång till psykolog

Folkhälsomyndigheten bedömer att det är viktigt att tillgången till en psykolog på hem för barn och unga omfattas av uppföljningen och utvärderingen av reformen för att säkerställa att barn och unga som vårdas på hem för barn och unga får ett tillräckligt stöd och personalen som arbetar där en tillräcklig handledning.

Uppföljningen bör besvara hur ofta, i vilken omfattning och på vilka grunder barn som vårdas på hem för barn och unga får tillgång till en psykolog. Som framgår i utredningen uppger barn med erfarenheter av institutionsvård att tillgång till en psykolog är särskilt viktigt.

8.5.6 Utredningens överväganden och förslag om utbildning

Folkhälsomyndigheten vill särskilt framhålla utredningens bedömning av att barn och unga som vårdas på hem för barn och unga ska få tillgång till en likvärdig utbildning och stöd för sin utbildning utifrån sina individuella behov. Sambandet mellan utbildning och hälsa är väl etablerat, och som framgår i utredningen tycks den faktor som betyder mest för placerade barns möjligheter att nå goda livsutfall vara att klara sig i skolan.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Olivia Wigzell. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Josefin P Jonsson och Lennie Lindberg, enhetschefen Anna Månsdotter, samt chefsjuristen Bitte Dellborg deltagit. Utredaren Richard Henriksson har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Richard Henriksson